ח: שבועות שתים פרק ראשון שבועות

ומאי נינהו אין בה ויש בה. ולא כעי למימר אין בה ואין בה ומי משום דהא שעירי הרגלים ושעירי ראשי חדשים מכפריס ס"ד נפיק מיפך כתיב התם לה' חטאת שאין מכיר בו אלא ה' ואפי' לר' שמעון דלא דרים לה' לא ה"מ למינקט מאי נינהו אין בה ואין בה משום היקשא דמתניתין על מה שזה מכפר זה מכפר:

ונכפר כפרה גמורה. וא"ת ומי דאינו אלא תולה כדאמר בפרק בתרא דכריתות (דף כה.) דחייבי חטאות ואשמות ודאין מייביס להביא אחר יוה"כ וי"ל דהכא ממשמעות דקרא קא פריך דוכפר לכל חטאתם משמע שמכפר לגמרי כל החטא אבל גבי שעיר המשתלח לא כתיב לכל חטאתם אלא גבי ידוי ולא גבי כפרה:

מאי "לכל חטאתם דאתי "לכלל חטאת. תימה דפריך בפרק בתרא דכריתות (דף כו.) גבי שעיר המשתלח אימא כי מתידע אחר יוה"כ נמי לא מייתי חטאת ואמאי הא בדידיה נמי כתיב לכל חטאתם וי"ל דהתם נמי כיון שנודע לו קודם יוה"כ שהיה בספק והיה לו להביא אשם תלוי אלא ששעיר המשתלח מכפר אפי' כשנודע לו אחר יוה"כ ידיעה ודאית לא יצטרך להביא חטאת דשפיר מיקרי אתי לכלל חטאת הואיל ואתא לכלל אשם אבל פשיטא היכא דלא נודע לו כלל אפי' ידיעת ספק קודם יוה"כ שיביא חטאת כשיודע לו מדרשא (ג) דכל חטאתם כדדרים הכא אי נמי גבי שעיר המשתלח ליתן לן למידרש דוקא הנך דאתו לכלל חטאת שהרי מכפר על כמה עבירות שאינן כלל בני קרבן על עשה ועל לא תעשה ושאר עבירות אי נמי שעיר המשתלח עדיף שתולה כי אתיידע ליה סמוך לשקיעת החמה כדפרישית:

ג) **מה פנימי אין מכפר אלא על** דבר שיש לו ידיעה אף חיצון וכו'. ואם תאמר התיתא לר' שמעון דלא דרים חטאת שאין מכיר בו אלא ה' דאיצטריך היקשא דלא מכפר חיצון (ד) דרגלים אלא לר' יהודה אמאי איצטריך היקשא הא ע"כ חיצון מכפר אאין בה ויש בה דאמאי מוקמת ליה דליכא למיפרך דנפיק מיפך חיצון דרגלים דהא כתיב לה' חטאת שאין מכיר בה אלא ה' ואין לומר דאיצטריך היקשא דלא מכפר אשאר עבירות אלא בטומאת מקדש וקדשיו דמשמע דאיצטריך אאין בה ויש בה וי"ל דאי לאו היקשא הוה מוקמינן כפרת חיצון באין בה ואין בה דטומאת מקדש וקדשיו וכפרת ר"ח ודרגלים באין בה ואין בה בשאר עבירות ולא הוי דרשינן הואיל וזה בא בזמן קבוע (ה) מה זה אין מכפר אלא על טומאת מקדש וקדשיו כי' כדדרים תנא דבי ר' ישמעאל אלא הוי דרשינן מה זה מכפר אאין בה ואין בה אף זה כי' אבל השתא דאיכא היקשא דמיצון מפנימי על כרחך דרשינן כדדרים תנא דבי ר' ישמעאל:

ניכפר פנימי אדידיה ואדחיצון. אע"ג דלא אתי לכלל חטאת אין לחוש כדפרישית לעיל:

ונפקא מינה היכא דלא עבד חיצון. ואם תאמר א"כ חיצון למה בא כלל וי"ל משום טומאה שאירעה בין זה לזה: **כפרה** אחת מכפר ואין מכפר שתי כפרות. ואם תאמר אמאי לא משני דאי מכפר אמת אדחיצון אם כן תהיה כפרה זו פעמים בשנה וי"ל דאין לחוש כיון דעיקר כפרתו הכתובה בו דהייגו יום בה ואין בה לא תהא אלא פעם אחת בשנה ואם תאמר מיפוק ליה מדאיתקש חיצון לפנימי דבעינן שלא תהא כפרת חיצון אלא פעם אחת בשנה תדע מדקאמר בסמוך גבי חיצון האי שעירי רגלים ושעירי ר"ח מכפרין פירוש ואם כן הויא פעמים בשנה וכן לקמן פריך והא כי כתיב אחת בשעיר הפנימי כתיב ומשני מדאתקש חיצון לפנימי ובסמוך נמי פריך ויכפר חיצון אדידיה ואדפנימי ליתי דאין חיצון מכפר ג' כפרות מדאיתקש וי"ל דלא כתיב אחת בגופיה דחיצון אלא דיליף בהיקשא ליה לן למעוטי שלא יכפר פנימי אדחיצון וחיצון אדפנימי ואדרבה מכח היקשא אית לן לומר על מה שזה מכפר זה מכפר ומכח דאיתקוש לאדדי הוא דפריך אבל חיצון ור"ח ודרגלים דלא איתקוש להדדי פריך בסמוך שפיר הא שעירי רגלים ושעירי ר"ח מכפרים דלענין כפרת אחרים הוי כחיצון כתיב אחת בשנה בגוף דחיצון: **וניכפר** חיצון אדידי' **ואמאי דעביד פנימי.** ואם תאמר המקשה דלא ידע הך דרשה אחת בשנה אמאי לא פריך דליכפרו או ליתלו תרוייהו אפנימי ומו לא וי"ל דלהך קושיא ודאי ידע שיתרץ לו אחת בשנה הואיל וחיצון אינו מכפר כפרה אחרת אלא זו אבל אפירכא דפריך ויכפר חיצון אדידיה ואדפנימי לא מיתתר ליה למקשה דנימעוט מאחת בשנה כיון דעיקר כפרתו לא הוי דפנימי אי נמי י"ל דסברא הוא שלא יבאו שניהם על דבר אחד ולא יועיל זה בלא זה וזה אין סברא לומר שיועיל ולא בא חיצון אלא משום טומאה שאירעה בין זה לזה והשתא אתי שפיר דקאמר לעיל ונפקא מינה היכא דלא עביד חיצון ולא קאמר נפקא מינה להגן ביני וביני דהיכא דעביד חיצון אח"כ לא יכפר פנימי אדחיצון כדי שלא יבא חיצון אטומאה שאירעה בין זה לזה בלבד וא"ת ונימא דלעולם אתו תרוייהו אדפנימי לחוד והוי פנימי לתלות וחיצון לכפרה וי"ל דאי חיצון מכפר לגמרי אם כן לא אתי לכלל חטאת והיאך יתלה על זה פנימי: **לטומאה** שאירעה בין זה לזה. הכא לא קאמר ונפקא מינה דהיכא דלא עבד פנימי דקאמר לעיל דפנימי קרב קודם חיצון * ואי ליכא אלא חד יעשו פנימי ולא חיצון:

כפרה זו לא תהא בו'. פ"ה דלאו הייגו קרא דלעיל וגראה דסברתו דלא מצינו למדרש הך דרשה מקרא קמא אע"ג דכתיב ביה נמי אחת בשנה משום דלא סגי דליכתוב אחת בלא שנה ולא מצינו למידרש מיניה אלא דרשה קמייתא דאין מכפר שתי כפרות ו)(ורש"י) [ור"ן מפרש דהא דרשה נמי שמעינן מקרא קמא מדלא כתיב אחת בעשור וכתיב בשנה וקרא אחרינא איצטריך לשום דרשה: אלא

ניתלי ליה. מן היסורים: **מאי קשיא ליה.** דאמר ומנין שעל זה מכפר הא יליף לה דעל שאינה בת קרבן מכפר וזו אינה בת קרבן ואתיא ליה מחטאים דומיא דפשעים: **ניפוך מיפך.** זה יכפר על שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף דלא אתי לכלל קרבן והחיצון יתלה על שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף ולהכי איצטריך לכל חטאתם: **לכל חטאתם.** ולא כתיב מפשעיהם וחטאתם לומר עכשיו הוא כפשע שאינו בר קרבן ויתלה עליו עד שיבא לכלל חטאת: **שאם מת.** קודם שיוודע לו: **מיפה ממרקם.** דהכי אמרינן בפרק בתרא דיומא (פו.) שמיתה ממרקת כל העונות שעשה תשובה עליהן ואין התשובה גומרת כפרתן ולא יום הכפורים גומר כפרתן כגון עבירות חמורות: **וניכפר פנימי אדידיה.** לתלות על שיש בה ידיעה בתחלה ואין בה ידיעה בסוף: **ואדחיצון.** על שאין בה ידיעה בתחלה ויש בה ידיעה בסוף: ה"ג **ונפקא מינה להיכא דלא עבד חיצון.** אם לא היה להם שעירים בכל הצורך: **אמר קרא אחת.** וכפר להבן על קרבותיו אחת בשנה ובמזבח הפנימי כתיב שמכפר עליו מדם הפר ושעיר פר לכהנים ושעיר לעם. והכא קרא יתירא הוא דלמאי איצטריך לי לאוויי לך שדם חטאת הכפורים מכפר עליו בהדיא כתיב באחרי מות[ג] ויצא אל המזבח אשר לפני ה' וכפר עליו וגו' אלא לדרשא אתא וקאמר אחת דאין כאן אלא כפרה אחת: **אמר קרא אחת בשנה.** תרי זימני כתיבי אחת בשנה וכפר אהבן על קרבותיו אחת בשנה מדם חטאת הכפורים אחת בשנה יכפר בריש דקרא סתם לוכפר על קרבותיו ודרשינן מיניה וכפר אחת שאין כאן אלא כפרה אחת ג)לימד שאינו מכפר כפרה אחרת וכסיפא דקרא סתם יכפר לבשנה דכתיב אחת בשנה יכפר לומר שאין אחד מכל קרבנות השנה מכפר כפרה זו אלא זה בלבד: ד)**ורבי ישמעאל דאמר וכו'.** בשילהי יציאת הטומאה (לקמן דף יט:) מוקמינן דלא בעי רבי ישמעאל יציאה בתחלה בקרבן עולה ויורד: כפרתן

ה) [לקמן י:], ו) [ויקרא טו:], ז) [ולימד. רש"ן], ח) [שיך לדף ט.], ט) [שיך למשנה דלעיל כ.], י) [ולולי ל"ל וכ"ש והייגי רבינו שמואל לו רבינו שמשון].

הגהות הב"ח

(א) גב' מנין ליש בה: (ב) תוס' ד"ה מאי וכו' מדרשא דלכל חטאתם: (ג) שם ד"ה מה וכו' מיקון אדרגלים: (ד) בא"ד קנוע ודר בא בזמן קבוע מה זה:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לטומא"ה וכו' ואי ליבא אלא חד עבוי פנימי ולא חיצון. תמוה דא"ל לעשות פנימי בלא הגבלה. אח"כ ראיתי בספר מעין החכמה לבעל עפי אלמוניים שעמד בזה:

תורה אור

1. וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם:
ויקרא טז טז
2. וכפר אהרן על קרנתיו אחת בשנה מדם חטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדרתיכם קדש קדשים הוא ליי: שמות ל י

רבינו חננאל

שמעון דאמר ממקומו הוא מוכרע. ורייק האי תנא מדלא כתיב על חטאתם אלא לכל חטאתם להגן דאתו לכלל חטאת. ומאן נינהו מי שיש בו ידיעה בתחלה ואין בו ידיעה בסוף עדיין דלכי מיתודע ליה בעי לאיתויי קרבן. ומאחר שאינו מכפר למה תולה. אמר רבא להגן עליו מן היסורים. אבל אם מת מיתה ממרקת עונו: **מתני'** אין בה ידיעה בתחלה אבל יש בה ידיעה בסוף כו':

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com